

Wymagania edukacyjne z geografii dla klasy 8

Wymagania na poszczególne oceny					
ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca	uczeń z dostosowaniem
I. Azja					
Uczeń: - wskazuje na mapie położenie geograficzne Azji - wymienia formy ukształtowania powierzchni Azji - wymienia strefy klimatyczne Azji na podstawie mapy klimatycznej - wymienia największe rzeki Azji - wymienia strefy aktywności sejsmicznej w Azji na podstawie mapy geologicznej - wyjaśnia znaczenie terminu <i>wulkanizm</i> - odczytuje z mapy nazwy największych wulkanów w Azji - wskazuje na mapie zasięg Ognistego Pierścienia Pacyfiku - wymienia czynniki przyrodnicze wpływające na rozwój rolnictwa w Azji - wymienia główne uprawy w Azji na podstawie mapy gospodarczej - określa cechy położenia Japonii na podstawie mapy ogólnogeograficznej - wymienia cechy Środowiska naturalnego Japonii - wymienia główne uprawy w Japonii - określa cechy położenia Chin na podstawie mapy ogólnogeograficznej - wymienia główne uprawy w Chinach - opisuje ich rozmieszczenie na podstawie mapy gospodarczej - określa położenie geograficzne Indii	Uczeń: - opisuje linię brzegową Azji na podstawie mapy świata - charakteryzuje zróżnicowanie Środowiska geograficznego Azji - przedstawia kontrasty w ukształtowaniu powierzchni terenu Azji - omawia czynniki klimatyczne kształtujące klimat Azji - omawia strefy roślinne Azji - omawia budowę wulkanu na podstawie ilustracji - wskazuje na mapie obszary Azji o korzystnych i niekorzystnych warunkach do rozwoju rolnictwa - wymienia czołówkę państw azjatyckich w światowych zbiorach roślin uprawnych na podstawie infografiki - charakteryzuje ukształtowanie powierzchni Japonii - omawia strukturę zatrudnienia w Japonii na podstawie analizy danych statystycznych - omawia warunki naturalne rozwoju rolnictwa w Japonii - przedstawia cechy rolnictwa Japonii na podstawie analizy danych statystycznych - określa różnorodność cech Środowiska geograficznego Chin na podstawie mapy tematycznej - omawia czynniki przyrodnicze sprzyjające osadnictwu w Chinach - przedstawia nierównomierne rozmieszczenie ludności Chin na podstawie mapy gęstości zaludnienia	Uczeń: - omawia budowę geologiczną Azji na podstawie mapy tematycznej - omawia cyrkulację monsunową i jej wpływ na klimat Azji - charakteryzuje kontrasty klimatyczne i roślinne w Azji na podstawie mapy tematycznej - omawia czynniki wpływające na układ sieci rzecznej w Azji - omawia płytową budowę litosfery na podstawie map tematycznych - wyjaśnia przyczyny występowania trzęsień ziemi i tsunami w Azji - opisuje przebieg trzęsienia ziemi - omawia warunki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze rozwoju rolnictwa w Azji - opisuje ekstremalne zjawiska klimatyczne i ich skutki w Japonii - opisuje skutki występowania tajfunów na obszarze Japonii - omawia znaczenie i rolę transportu w gospodarce Japonii - omawia cechy gospodarki Chin - analizuje wielkości PKB w Chinach na tle innych krajów świata na podstawie danych statystycznych - charakteryzuje tradycyjne rolnictwo i warunki rozwoju rolnictwa Chin - przedstawia problemy demograficzne Indii - omawia system kastowy w Indiach - przedstawia zróżnicowanie indyjskiej edukacji - analizuje strukturę zatrudnienia i strukturę PKB Indii na podstawie wykresu	Uczeń: - analizuje azjatyckie rekordy dotyczące rzeźby terenu, linii brzegowej i hydrosfery na podstawie infografiki - omawia powstawanie Himalajów i rowów oceanicznych - przedstawia sposoby zabezpieczania ludzi przed skutkami trzęsień ziemi - omawia warunki klimatyczne w Azji wpływające na rytm uprawy ryżu - omawia znaczenie uprawy ryżu dla krajów Azji Południowo-Wschodniej - wykazuje związek między budową geologiczną a występowaniem wulkanów, trzęsień ziemi i tsunami w Japonii - analizuje Źródła gospodarczego rozwoju Japonii - charakteryzuje cechy nowoczesnej gospodarki Japonii oraz rodzaje produkcji przemysłowej - uzasadnia, że gospodarka Japonii należy do najnowocześniejszych na świecie - przedstawia problemy demograficzne i społeczne Chin z uwzględnieniem przyrostu naturalnego na podstawie analizy danych statystycznych - omawia znaczenie nowoczesnych kolei w rozwoju gospodarczym Chin	Uczeń: - wyjaśnia, dlaczego na wschodnich wybrzeżach Azji występuje wiele wulkanów - udowadnia słuszość stwierdzenia, że Azja to kontynent kontrastów geograficznych - omawia wpływ budowy geologicznej na występowanie rowów tektonicznych, wulkanów, trzęsień ziemi i tsunami - ocenia skutki trzęsień ziemi dla obszarów gęsto zaludnionych - wyjaśnia na podstawie mapy ogólnogeograficznej i analizy danych statystycznych, dlaczego grunty orne mają niewielki udział w strukturze użytkowania ziemi w Azji - wykazuje związki między cechami klimatu monsunowego a rytmem upraw i „kulturą ryżu” w Azji Południowo-Wschodniej - ocenia znaczenie warunków przyrodniczych i czynników społeczno-kulturowych w tworzeniu nowoczesnej gospodarki Japonii - omawia wpływ gospodarki Chin na gospodarkę światową	Uczeń: - wskazuje na mapie położenie geograficzne Azji - wskazuje na mapie formy ukształtowania powierzchni Azji - wskazuje i odczytuje na mapie nazwy największych rzek Azji - wyjaśnia znaczenie terminu <i>wulkanizm</i> - wskazuje na mapie zasięg Ognistego Pierścienia Pacyfiku - wymienia trzy czynniki przyrodnicze wpływające na rozwój rolnictwa w Azji - wymienia dwie główne uprawy w Azji - wskazuje położenie Japonii na mapie ogólnogeograficznej - wymienia główne uprawy w Japonii - określa położenie Chin na mapie ogólnogeograficznej - wymienia główne uprawy w Chinach - określa na podstawie mapy położenie geograficzne Indii - porównuje liczbę ludności Chin i Indii na podstawie wykresu - wyjaśnia znaczenie terminu <i>slumsy</i> - wymienia główne rośliny uprawne w Indiach

● wyjaśnia znaczenie terminu <i>slumsy</i> ● wymienia główne rośliny uprawne w Indiach i wskazuje na mapie tematycznej regiony ich występowania ● wymienia surowce mineralne w Indiach i wskazuje na mapie regiony ich występowania ● określa położenie geograficzne Bliskiego Wschodu ● wymienia państwa leżące na Bliskim Wschodzie na podstawie mapy politycznej	● omawia główne kierunki produkcji rolnej w Chinach ● omawia cechy środowiska geograficznego Półwyspu Indyjskiego ● podaje przyczyny powstawania slumsów w Indiach ● omawia warunki uprawy roślin w Indiach na podstawie mapy tematycznej ● charakteryzuje indyjską Dolinę Krzemową ● omawia wielkość zasobów ropy naftowej na świecie i na Bliskim Wschodzie na podstawie wykresu i mapy tematycznej	● charakteryzuje przemysł przetwórczy Indii ● omawia zróżnicowanie religijne na Bliskim Wschodzie ● omawia wpływ religii na życie muzułmanów ● przedstawia znaczenie przemysłu naftowego w krajach Bliskiego Wschodu	● omawia kontrasty etniczne, językowe i religijne w Indiach ● charakteryzuje cechy gospodarki Indii i możliwości ich rozwoju ● omawia znaczenie ropy naftowej w rozwoju ekonomicznym państw Bliskiego Wschodu ● omawia Źródła konfliktów zbrojnych i terroryzmu na Bliskim Wschodzie	● opisuje główne problemy indyjskiego społeczeństwa oraz przedstawia ich przyczyny ● analizuje skutki występowania konfliktów zbrojnych na Bliskim Wschodzie	● wymienia surowce mineralne w Indiach ● określa położenie geograficzne Bliskiego Wschodu korzystając z mapy ● wskazuje państwa leżące na Bliskim Wschodzie na podstawie mapy politycznej
---	--	---	---	---	---

II. Afryka

Uczeń: ● określa położenie matematyczno-geograficzne Afryki na podstawie mapy ogólnogeograficznej ● wymienia strefy klimatyczne Afryki ● wymienia największe rzeki i jeziora Afryki ● wymienia czynniki przyrodnicze wpływające na rozwój rolnictwa w Afryce ● wymienia główne uprawy w Afryce ● wymienia surowce mineralne Afryki na podstawie mapy gospodarczej ● wskazuje obszary występowania surowców mineralnych na terenie Afryki ● określa położenie geograficzne Etiopii ● wyjaśnia różnicę między głodem a niedożywieniem	Uczeń: ● omawia cechy ukształtowania powierzchni Afryki ● wymienia cechy różnych typów klimatu w Afryce na podstawie klimatogramów ● charakteryzuje sieć rzeczną i jeziora Afryki ● omawia czynniki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze rozwoju rolnictwa w Afryce ● charakteryzuje znaczenie hodowli zwierząt w krajach Afryki ● omawia przemysł wydobywczy w Afryce ● wskazuje państwa w Afryce dotknięte problemem głodu i niedożywienia na podstawie mapy tematycznej ● analizuje niedożywienie ludności w Afryce na podstawie wykresu ● przedstawia ruch turystyczny wybranego kraju Afryki na podstawie analizy danych statystycznych	Uczeń: ● omawia wpływ czynników klimatotwórczych na klimat Afryki ● omawia rozmieszczenie opadów atmosferycznych w Afryce na podstawie mapy klimatycznej ● omawia udział rolnictwa w strukturze zatrudnienia w wybranych państwach Afryki na podstawie wykresu ● omawia gospodarkę w strefie Sahelu ● omawia cechy gospodarki krajów Afryki na podstawie analizy danych statystycznych ● przedstawia nowoczesne działy gospodarki Afryki ● omawia rozwój i znaczenie usług w Afryce ● omawia przyczyny niedożywienia ludności Afryki ● opisuje zmiany w poziomie niedożywienia ludności wybranego kraju Afryki ● opisuje walory kulturowe Kenii na podstawie wybranych źródeł informacji	Uczeń: ● omawia związek budowy geologicznej Afryki z powstawaniem rowów tektonicznych ● wykazuje związek rozmieszczenia opadów w Afryce z cyrkulacją powietrza w strefie międzyzwrotnikowej ● omawia przyczyny procesu pustoszenia w strefie Sahelu ● omawia typy rolnictwa w Afryce ● przedstawia czynniki ograniczające rozwój gospodarki w Afryce ● omawia skutki niedożywienia ludności w Etiopii ● omawia bariery ograniczające rozwój turystyki w Afryce ● omawia walory przyrodnicze wybranego kraju Afryki wpływające na rozwój turystyki	Uczeń: ● wyjaśnia istnienie strefowości klimatyczno-roślinno-glebowej w Afryce ● wyjaśnia związki między warunkami przyrodniczymi a możliwościami gospodarowania w strefie Sahelu ● ocenia skutki stosowania rolnictwa żarowo-odłogowego i plantacyjnego w Afryce Zachodniej ● przedstawia rolę chińskich inwestycji na kontynencie afrykańskim ● przedstawia sposoby walki z głodem ludności Afryki na przykładzie Etiopii ● określa związki między warunkami przyrodniczymi i kulturowymi a rozwojem turystyki na przykładzie Kenii	Uczeń: ● określa położenie Afryki na podstawie mapy ogólnogeograficznej ● wskazuje na mapie największe rzeki i jeziora Afryki ● wymienia dwa czynniki przyrodnicze wpływające na rozwój rolnictwa w Afryce ● wymienia główne uprawy w Afryce ● wymienia surowce mineralne Afryki na podstawie mapy gospodarczej ● wymienia atrakcyjne turystycznie państwa Afryki ● określa na podstawie mapy położenie Etiopii ● wyjaśnia różnicę między głodem a niedożywieniem ● określa na podstawie mapy położenie wybranego kraju Afryki
--	--	--	---	---	---

- wymienia państwa w Afryce dotknięte głodem i niedożywieniem - określa położenie geograficzne Kenii - wymienia obiekty turystyczne na terenie Kenii					wymienia na podstawie tekstu obiekty turystyczne na terenie Kenii
III. Ameryka Północna i Ameryka Południowa					
Uczeń: - określa położenie geograficzne Ameryki - wymienia nazwy mórz i oceanów oblewających Amerykę Północną i Amerykę Południową - wymienia największe rzeki Ameryki i wskazuje je na mapie - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>tornado</i>, <i>cyklon tropikalny</i> - wskazuje na mapie Aleję Tornad - określa położenie geograficzne Amazonii - omawia florę i faunę lasów równikowych - podaje liczbę ludności Ameryki Północnej i Ameryki Południowej na podstawie wykresu - wymienia główne odmiany człowieka zamieszkujące Amerykę - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>urbanizacja</i>, <i>wskaźnik urbanizacji</i>, <i>aglomeracja</i>, <i>megalopolis</i> - wymienia obszary słabo i gęsto zaludnione w Ameryce Północnej i Ameryce Południowej i wskazuje je na mapie - przedstawia położenie geograficzne Kanady na	Uczeń: - wymienia nazwy państw leżących w Ameryce Północnej i Ameryce Południowej - podaje główne cechy ukształtowania powierzchni Ameryki - wymienia strefy klimatyczne Ameryki - omawia przyczyny powstawania tornad i cyklonów tropikalnych - podaje główne rejony występowania cyklonów tropikalnych i kierunki ich przemieszczania się - podaje cechy środowiska geograficznego Amazonii - omawia cechy klimatu Amazonii - podaje przyczyny zróżnicowania etnicznego i kulturowego Ameryki - przedstawia czynniki wpływające na rozmieszczenie ludności w Ameryce Północnej i Ameryce Południowej - analizuje liczbę ludności miejskiej w ogólnej liczbie ludności państw Ameryki na podstawie mapy tematycznej - przedstawia cechy położenia geograficznego Kanady na podstawie mapy ogólnogeograficznej - omawia ukształtowanie powierzchni Kanady	Uczeń: - charakteryzuje budowę geologiczną Ameryki - omawia czynniki klimatyczne wpływające na klimat Ameryki - porównuje strefy klimatyczne ze strefami roślinnymi w Ameryce - charakteryzuje wody powierzchniowe Ameryki na podstawie mapy ogólnogeograficznej - omawia mechanizm powstawania tornad i cyklonów tropikalnych - podaje przyczyny wysokich rocznych sum opadów atmosferycznych w Amazonii - opisuje piętrowość wilgotnych lasów równikowych w Amazonii - omawia wielkie migracje w historii zasiedlania Ameryki - omawia zmiany liczby ludności w Ameryce na przestrzeni lat na podstawie wykresu - omawia rozwój miast Ameryki na podstawie wybranych źródeł - podaje przykłady megalopolis w Ameryce i wskazuje je na mapie - podaje przyczyny powstawania slumsów w wielkich miastach na przykładzie Ameryki Południowej	Uczeń: - wykazuje związek ukształtowania powierzchni z budową geologiczną w Ameryce - omawia związek stref klimatycznych ze strefami roślinnymi w Ameryce - przedstawia skutki występowania tornad i cyklonów tropikalnych w Ameryce - omawia ekologiczne następstwa wylesiania Amazonii - podaje kierunki gospodarczego wykorzystania Amazonii - przedstawia sytuację rdzennej ludności w Ameryce - przedstawia negatywne skutki urbanizacji w Ameryce - określa cechy megalopolis w Ameryce Północnej - omawia czynniki wpływające na przebieg północnej granicy upraw i lasów w Kanadzie - opisuje cechy gospodarstw wielkoobszarowych na terenie Kanady - charakteryzuje wybrane wskaźniki rozwoju gospodarczego Stanów Zjednoczonych - omawia znaczenie usług wyspecjalizowanych w gospodarce Stanów Zjednoczonych	Uczeń: - przedstawia sposoby ochrony przed nadchodzącym cyklonem na podstawie wybranych źródeł informacji - przedstawia działania człowieka mające na celu ochronę walorów przyrodniczych Amazonii - omawia skutki zanikania kultur pierwotnych na przykładzie Ameryki Północnej i Ameryki Południowej - opisuje problemy ludności mieszkających w slumsach na podstawie materiałów źródłowych - wykazuje zależność między ukształtowaniem powierzchni, cyrkulacją powietrza, odległością od morza, prądami morskimi a przebiegiem północnej granicy upraw i lasów w Kanadzie - omawia cechy charakterystyczne gospodarki Kanady z uwzględnieniem surowców mineralnych, rozwoju przemysłu i handlu - ocenia wpływ przemysłu zaawansowanych technologii na rozwój	Uczeń: - korzystając z mapy określa położenie geograficzne Ameryki - wskazuje na mapie morza i oceany oblewających Amerykę Północną i Amerykę Południową - wskazuje na mapie największe rzeki Ameryki - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>tornado</i>, <i>cyklon tropikalny</i> - wskazuje na mapie Aleję Tornad - określa na podstawie mapy położenie geograficzne Amazonii - omawia florę i faunę lasów równikowych - wyjaśnia na podstawie tekstu znaczenie terminów: <i>urbanizacja</i>, <i>wskaźnik urbanizacji</i>, <i>aglomeracja</i>, <i>megalopolis</i> - wskazuje na mapie obszary słabo i gęsto zaludnione w Ameryce Północnej i Ameryce Południowej i wskazuje na mapie największe miasta i aglomeracje Ameryki Północnej i Ameryki Południowej i

podstawie mapy ogólnogeograficznej - wymienia główne uprawy na terenie Kanady - wskazuje zasięg występowania głównych upraw w Kanadzie na mapie gospodarczej - określa położenie geograficzne Stanów Zjednoczonych - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>produkt światowy brutto</i>, <i>technopolia</i> - wymienia rodzaje usług wyspecjalizowanych w Stanach Zjednoczonych	- przedstawia czynniki wpływające na klimat Kanady - omawia strukturę użytkowania ziemi w Kanadzie na podstawie wykresu - opisuje cechy położenia geograficznego Stanów Zjednoczonych - wymienia czynniki wpływające na rozwój Doliny Krzemowej - omawia strukturę użytkowania ziemi w Stanach Zjednoczonych na podstawie wykresu	- przedstawia zasięg występowania lasów w Kanadzie na podstawie mapy tematycznej - przedstawia miejsce Kanady w światowym eksporcie wybranych produktów rolnych na podstawie wykresu - omawia znaczenie przemysłu i jego kluczowe działy w Stanach Zjednoczonych - omawia cechy rolnictwa Stanów Zjednoczonych		gospodarki Stanów Zjednoczonych ocenia rolę Stanów Zjednoczonych w gospodarce światowej na podstawie analizy danych statystycznych	- wskazuje położenie Kanady na podstawie mapy ogólnogeograficznej - wymienia główne uprawy na terenie Kanady - określa położenie geograficzne Stanów Zjednoczonych - wymienia rodzaje usług wyspecjalizowanych w Stanach Zjednoczonych
IV. Australia i Oceania					
Uczeń: - określa położenie geograficzne Australii i Oceanii - wymienia największe pustynie Australii na podstawie mapy - wyjaśnia znaczenie terminu <i>basen artezyjski</i> - wymienia endemity w Australii oraz na wyspach Oceanii - przedstawia liczbę ludności i gęstość zaludnienia w Australii na podstawie mapy tematycznej i analizy danych statystycznych - wymienia największe miasta Australii oraz wskazuje je na mapie	Uczeń: - charakteryzuje środowisko przyrodnicze Australii i Oceanii - charakteryzuje ukształtowanie powierzchni Australii - wymienia strefy klimatyczne w Australii - charakteryzuje wody powierzchniowe Australii - omawia czynniki przyrodnicze wpływające na rozmieszczenie ludności w Australii - omawia występowanie surowców mineralnych w Australii na podstawie mapy tematycznej	Uczeń: - wymienia cechy charakterystyczne poszczególnych typów klimatu w Australii na podstawie klimatogramów - omawia strefowość roślinną w Australii na podstawie mapy tematycznej - omawia bariery utrudniające zamieszkanie Australii - charakteryzuje rdzennych mieszkańców Australii - omawia cechy rolnictwa Australii na tle warunków przyrodniczych - przedstawia znaczenie turystyki w rozwoju gospodarki Australii i Oceanii	Uczeń: - wyjaśnia wpływ położenia Australii na klimat - omawia zasoby wód artezyjskich i ich rolę w gospodarce Australii - wyjaśnia, dlaczego Australia jest atrakcyjna dla imigrantów - omawia znaczenie przemysłu przetwórczego i zaawansowanych technologii w rozwoju Australii	Uczeń: - wykazuje zależność między klimatem a zasobami wód powierzchniowych w Australii - wykazuje zależność pomiędzy rozmieszczeniem ludności a warunkami naturalnymi występującymi w Australii - określa główne cechy gospodarki Australii na tle warunków przyrodniczych	czeń: - korzystając z mapy wskazuje położenie geograficzne Australii i Oceanii - wskazuje największe pustynie Australii na podstawie mapy - wymienia endemity w Australii oraz na wyspach Oceanii - wskazuje na mapie największe miasta Australii
V. Obszary okołobiegunowe					
Uczeń: - określa położenie geograficzne obszarów okołobiegunowych - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>góra lodowa</i>, <i>pak lodowy</i>, <i>lądolód</i>, <i>lodowce szelfowe</i>, <i>nunataki</i>	Uczeń: - wymienia cechy środowiska przyrodniczego obszarów okołobiegunowych - charakteryzuje klimat Arktyki i Antarktyki	Uczeń: - opisuje zjawisko dnia polarnego i nocy polarnej na obszarach okołobiegunowych - charakteryzuje ludy zamieszkujące Arktykę oraz warunki ich życia	Uczeń: - porównuje środowisko przyrodnicze Arktyki i Antarktyki - wyjaśnia, dlaczego Antarktyda jest największą pustynią lodową	Uczeń: - omawia zmiany w środowisku przyrodniczym obszarów polarnych - omawia wkład Polaków w badania obszarów	Uczeń: - określa położenie geograficzne obszarów okołobiegunowych - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>góra lodowa</i>, <i>lądolód</i>, <i>lodowce szelfowe</i>

•wymienia gatunki roślin i zwierząt na obszarach Arktyki i Antarktyki •wskazuje na mapie Antarktydy położenie polskiej stacji badawczej Henryka Arctowskiego	•wymienia zagrożenia Środowiska naturalnego obszarów polarnych •wymienia surowce mineralne na obszarach Arktyki i Antarktyki	•opisuje warunki życia w polarnej stacji badawczej	•prezentuje osiągnięcia polskich badaczy obszarów okołobiegunowych •wyjaśnia status prawny Antarktydy •wyszukuje i prezentuje informacje o skutkach zmian klimatycznych w tym zmianach dla środowiska geograficznego obszarów okołobiegunowych	polarnych na podstawie dostępnych źródeł	•wskazuje gatunki roślin i zwierząt na obszarach Arktyki i Antarktyki •wskazuje na mapie Antarktydy położenie polskiej stacji badawczej Henryka Arctowskiego
---	---	--	--	---	---